

22. 3. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Přestupek nebo trestný čin - limitní hodnota THC vylučující schopnost řídit motorové vozidlo

Jaká je hranice mezi přestupkem a trestným činem při řízení motorových vozidel po požití návykové látky? Získat odpověď na tuto otázku bylo donedávna poměrně obtížné. Hranice mezi trestným činem a přestupkem byla doposud jasně stanovena judikaturou pouze pro řízení motorových vozidel po požití alkoholu.

KASKA & PÍSEČKA
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE

Nejvyšší soud však ve svém dále citovaném usnesení nově jasně stanovil tuto hranici i pro jiné návykové látky, konkrétně pro látku delta-9-tetrahydrokanabinol (dále jen "THC"). Při posuzování excesů řidičů v podobě řízení motorového vozidla pod vlivem návykové látky je úkolem orgánů činných v trestním řízení (dále také jen „OČTŘ“) co nejpřesněji určit, zda byl řidič návykovou látkou pouze ovlivněn, či ji užil v takovém množství, že jeho schopnosti řídit motorové vozidlo byly již vyloučeny. Na základě takového zjištění pak OČTŘ určí, zda bude řidič stíhán pouze za dopravní přestupek podle § 125c odst. 1 písm. b), zákona č. [361/2000](#) Sb., o silničním provozu, nebo zda dané jednání již naplňuje skutkovou podstatu trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274, zákona č. [40/2009](#) Sb., trestní zákoník.

V případě ovlivnění řidiče alkoholem Nejvyšší soud ve své rozhodovací praxi stanovil hranici vylučující způsobilost k řízení motorového vozidla na hodnotu 1,00 g/kg. Jinými slovy, žádný, a to ani nadprůměrně disponovaný, řidič motorového vozidla není schopen bezpečně řídit, jestliže hladina alkoholu v jeho krvi překročí jedno promile. Při překročení hranice jednoho promile se již řidič dopouští trestného činu.

Ohledně alkoholu je tedy limitní hranice hladiny alkoholu v krvi řidiče oddělující přestupek od trestného činu již mnoho let jasně dána. U jiných návykových látek však k obdobnému judikatornímu ustálení nedošlo a z dosavadní rozhodovací praxe Nejvyššího soudu vyplývá nutnost dokazování případného vyloučení způsobilosti v každé konkrétní věci.[1] Jestliže řidič řídí motorové vozidlo pod vlivem jiné návykové látky než alkoholu, musí být zjištěno nejen, o jakou návykovou látku a jaké její množství se jedná, ale též míra ovlivnění řidiče touto látkou. Pouhé zjištění, že řidič motorového vozidla byl v době řízení pod vlivem jiné návykové látky než alkoholu, samo o sobě nepostačuje pro závěr, že v důsledku toho byl ve stavu vylučujícím způsobilost k výkonu této činnosti ve smyslu § 274 tr. zák.[2] Nejčastěji užívanou návykovou látkou za volantem vyjma alkoholu bezesporu budou látky obsahující THC, jmenovitě marihuana a hašiš. U THC je nařízením vlády stanovena pouze dolní hranice (2 ng/ml), při jejímž překročení je řidič považován za ovlivněného danou látkou a jednání řidiče je posouzeno minimálně jako přestupek.[3] Limitní hodnota, která by určila hranici mezi ovlivněním a vyloučením způsobilosti řídit, a tedy mezi dopravním přestupkem a trestným činem, však podobným způsobem jako u alkoholu není vymezena žádným právním předpisem a dosud ji

nebylo možno dovodit ani z judikatury Nejvyššího soudu. Doposud tak bylo třeba v případech řízení motorových vozidel pod vlivem návykové látky obsahující THC zjišťovat konkrétní stav ovlivnění takovou látkou a porovnávat ho s ustáleným posuzováním stavu vylučujícím způsobilost k řízení motorových vozidel, který byl způsoben alkoholem, a to zpravidla za pomoci znalce.[4]

Při určení míry ovlivnění návykovou látkou je postup takový, že znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, určí na základě poznatků o množství a druhu návykové látky, event. její koncentraci, době, po kterou ji měl řidič v těle, zjištěných reakcí a jednání řidiče, zda a jak byl řidič návykovou látkou v době řízení ovlivněn, byť zde existují i výjimky.[5]

Změna do budoucna zcela jistě nastane v souvislosti s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 15.9.2015 sp.zn. 7 Tdo 979/2015.[6] Úkolem Nejvyššího soudu v dané věci bylo posouzení případu řidiče, který byl zastaven hlídkou Policie ČR, maje v době řízení vozidla v krvi koncentraci THC 2,5 ng/ml. Policie věc řešila jako trestný čin podle § 274 tr. zákoníku a v tomto smyslu byla státním zástupcem podána i obžaloba. Řidič užití látky obsahující THC nepopíral a po splnění dalších zákonných podmínek soud postupoval podle § 307 tr. řádu, tedy trestní stíhání obviněného podmíněně zastavil a určil zkušební lhůtu v trvání dvanácti měsíců, přičemž obviněný se po zkušební dobu zavázal zdržet řízení motorových vozidel všeho druhu ve smyslu § 307 odst.2 písm a) tr. řádu. Na základě dovolání nejvyššího státního zástupce ve prospěch obviněného se případ dostal až před Nejvyšší soud. Ten při posuzování míry ovlivnění řidiče návykovou látkou vycházel z obsahu ústavního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie, který byl vypracován psychiatrickou nemocnicí v Bohnicích v jiné trestní věci vedené u Okresního soudu v Chebu, kde návykovou látkou byl metamfetamin.[7] V odkazovaném znaleckém posudku ústav uvedl, že u látky THC je možné u průměrné osoby stanovit konkrétní hranici mezi negativním ovlivněním řídicích schopností a vyloučením schopnosti řidiče řídit motorové vozidlo, a to hodnotou 10 ng/ml (= 0,010 mg/l). Jestliže je u řidiče zjištěná hladina v krvi nižší, nemělo by být dané jednání v zásadě posouzeno jako trestný čin podle § 274 odst. 1 tr. zákoníku, ale pouze jako přestupek. Nejvyšší soud věc vrátil prvoinstančnímu soudu, který ji následně postoupil k projednání příslušnému správnímu orgánu.

Lze očekávat, že citované rozhodnutí Nejvyššího soudu bude mít velký význam pro budoucí rozhodovací praxi OČTŘ v obdobných případech. Za situace, kdy Nejvyšší soud jednoznačně uvedl hranici THC, při jejímž překročení lze protiprávní jednání řidiče podřadit pod skutkovou podstatu trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky, nebude již v řadě případů nutný shora nastíněný postup určování míry ovlivnění návykovou látkou za pomoci znalce. Rozlišení mezi přestupkem a trestným činem pouze na základě určení hladiny THC v krvi samozřejmě nebude připadat v úvahu při hraničním ukazateli množství návykové látky v těle. V takových případech bude třeba i nadále zkoumat i další ukazatele, např. svědecké výpovědi spolujezdců a dalších osob, způsob jízdy, ohrožení ostatních účastníků silničního provozu a také chování řidiče při silniční kontrole Policií České republiky (dle našich zkušeností soudy zohledňují fakt, že řídicovo chování je ovlivněno samotnou policejní kontrolou a tudíž případnou nervozitou či jiné „v určitých mezích“ neobvyklé chování automaticky nepřičítají požití návykové látky).

Autorům je známo, že citované rozhodnutí Nejvyššího soudu již vede k tolik potřebnému sjednocení rozhodovací praxe minimálně v působnosti Magistrátu města České Budějovice. Lze oprávněně očekávat, že v brzké době se jeho závěry prosadí do praxe OČTŘ i správních orgánů na území celé ČR. Ze shora uvedených důvodů předmětné usnesení Nejvyššího soudu shledáváme velmi přínosným pro obhajobu obviněných v trestním řízení v obdobných případech, v nichž bylo dosud postupováno do značné míry paušalizujícím způsobem v neprospěch osob, které trestně stíhány být neměly.

Mgr. Arnošt Zikmund,
advokátní koncipient

Mgr. Magdaléna Písečková,
advokátka

[Kaska & Písečka, advokátní kanceláře](#)

Žižkova tř. 1321/1
370 01 České Budějovice

Tel.: +420 386 358 085

Fax: +420 386 359 413

e-mail: ak.pisecka@akkapi.cz

[1] srov. rozhodnutí publikované pod č. [23/2011](#) Sb. rozh.tr.

[2] usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12.5.2010, sp.zn. 8 Tdo 449/2010

[3] nařízení vlády č. [41/2014](#) Sb.

[4] srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2010, s. 2549

[5] srov. rozhodnutí publikované pod č. [23/2011](#) Sb. rozh. tr., srov. usnesení Nejvyššího soudu sp.zn. 4 Tdo 194/2013

[6] usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15.9.2015, sp.zn. 7 Tdo 979/2015

[7] rozsudek okresního soudu v Chebu sp.zn. 6 T 11/2014

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)